

МІФ 1. НАТО - АГРЕСИВНИЙ БЛОК

Завданням НАТО є колективна безпека та оборона, а не напад чи агресія, про що записано в основоположному документі Організації – Вашингтонському договорі 1949 року. НАТО у своїх принципах і діяльності дотримується норм ООН і діє за її мандатом.

Ідея об'єднатися на постійній основі заради встановлення миру є логічним протиставленням викликам Другої світової війни і необхідності спільних дій союзників у боротьбі з фашизмом. Вона була закладена Президентом США Ф.Д.Рузвельтом і Прем'єр-міністром Великої Британії У.Черчиллем у серпні 1941 року під час підписання «Атлантичної хартії». Документ, який встановив засади створення НАТО, був покладений в основу Декларації Об'єднаних Націй 1942 року, а пізніше – ООН.

МІФ 2. НЕЙТРАЛІТЕТ - НАДІЙНА ГАРАНТІЯ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Світовий досвід показує, що нейтралітет сьогодні економічно, політично і безпеково не вигідний. Нові непередбачувані загрози та виклики безпеці ставлять перед кожною цивілізованою країною проблему вибору: військовий нейтралітет чи участь у системі колективної безпеки.

При цьому, забезпечення нейтралітету вимагає залучення значних фінансових ресурсів. В нейтральних європейських країнах все чіткіше простежується тенденція до перегляду свого статусу, зростає думка про відмову від нейтралітету. Так нейтральні Австрія, Швеція, Швейцарія та Фінляндія, не будучи членами Альянсу, беруть активну участь, як і Україна, у програмі НАТО «Партнерство заради миру». Фінляндія розпочала підготовку до остаточного узгодження стандартів своїх Збройних Сил та інфраструктури зі стандартами НАТО, що фактично може означати початок процесу вступу. Швеція має свій військовий контингент у складі триваючої миротворчої операції НАТО з реконструкції Афганістану. Окрім того, всі ці країни, окрім Швейцарії, є членами ЄС, який здійснює єдину зовнішню і безпекову політику, в рамках якої планується створення Сил ЄС швидкого реагування.

МІФ 3. ЧЛЕНСТВО В НАТО ДОРОГО КОШТУЄ

В НАТО існує рекомендація, що національні витрати на оборону країни-члена Альянсу повинні складати близько 2% ВВП. Ще в 2000 році Верховна Рада прийняла рішення збільшити витрати на оборону до 3% ВВП, втім, реальні видатки у 2005 році становили 1,452% ВВП.

Військовий компонент НАТО вимагає суттєвих капіталовкладень у рамках національного бюджету. Однак основні гроші витрачаються не на

нарощування кількості озброєнь, а на їх якісне поліпшення та на створення нормальних умов служби і життя для військовослужбовців та їх сімей.

В європейських країнах військові витрачають гроші на товари з магазинів і на послуги сервісних фірм, сприяючи створенню нових робочих місць і поліпшенню соціально-економічного становища місцевих жителів.

МІФ 4. У СУЧАСНОМУ СВІТІ НЕМАЄ ОБ'ЄКТИВНОЇ НЕОБХІДНОСТІ ІСНУВАННЯ НАТО

Спочатку НАТО створювалося для протистояння соціалістичній системі, а не загрозі, що несе міжнародний тероризм цивілізації, включаючи і великі, і маленькі країни. Тепер вже абсолютно ясно, що проти спільної загрози потрібні спільні дії. Характер загрози змінився, необхідні для боротьби з нею засоби – теж, однак принцип залишився тим же самим – колективна оборона країн, об'єднаних спільними цінностями. Можна сказати, що змінилося сучасне розуміння безпеки. Разом з тим, необхідність забезпечувати її залишилася, навіть стала більш гострою, ніж наприкінці 40-х років минулого століття. Північноатлантичний альянс впродовж свого існування виявляв здатність адаптуватися і гнучкість по відношенню до видозмін архітектури глобальної безпеки.

МІФ 5. ЧЛЕНСТВО В НАТО ПОГРІШУЄ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ

Відомо, що будь-який інвестор, перед тим, як вкласти свої гроші в якусь країну, обов'язково перевірить стабільність її політичної та економічної системи. Оскільки ймовірність міждержавних війн в Європі майже дорівнює нулю, інвестор скоріше за все хоче знати – які гарантії, що його компанію завтра не обкладуть величезними податками? Де впевненість, що її взагалі не націоналізують? Що не заборонять іноземні капіталовкладення і не змусять його закрити справу? Членство в НАТО є найкращою відповіддю на ці питання.

Процедура вступу до Альянсу – це всеохоплююча експертиза політичної й економічної системи країни. Якщо держава проходить її та стає членом НАТО, це означає, що вона є стабільним та передбачуваним політичним та економічним партнером. Крім того, досвід останніх хвиль розширення Альянсу, коли членства набули країни Центральної і Східної Європи, свідчить, що у період виконання цими державами національних програм з Плану дій щодо членства і проведення переговорів зі вступу обсяги прямих закордонних інвестицій, в першу чергу західних держав, збільшилися на мільярди доларів.

МІФ 6. ЗІ ВСТУПОМ ДО НАТО КРАЇНИ ВТРАЧАЮТЬ СУВЕРЕНІТЕТ

Такий сценарій є неможливим і нелогічним для членів НАТО. Усі без виключення рішення з будь-якого питання, що стосується діяльності Альянсу чи його членів в рамках Альянсу, вирішуються на основі консенсусу, тобто спільної згоди. Це означає, що за існування заперечень з боку хоча б однієї країни, рішення не може бути прийняте. За цим принципом працює Рада Безпеки ООН, куди на постійній основі з правом вето входять не усі члени організації, а лише п'ять. У цьому сенсі НАТО є більш демократичною організацією.

МІФ 7. ЧЛЕНИ АЛЬЯНСУ ЗАГАЛОМ, ТА ЄВРОПЕЙЦІ ЗОКРЕМА, ТАНЦЮЮТЬ ПІД АМЕРИКАНСЬКУ ДУДКУ

США на сьогодні є однією з найсильніших у військовому й економічному сенсі країн світу. Саме на Сполучені Штати лягає найбільше навантаження військового та фінансового внеску до Альянсу. Американська присутність у Європі завжди відігравала роль страхового полісу для країн континенту. Думка США не завжди збігається з точкою зору європейців, але і самі європейці далеко не завжди виступають з єдиною позицією.

Європейці стурбовані тим, що США рішучі у військовому протистоянні терористичним загрозам, що вони, виходячи з власних національних інтересів і доктрини поведінки, не збираються миритися з існуванням загроз і викликів для своєї держави та її громадян по всьому світу, а також витрачають замало коштів на підтримку та розвиток найбідніших країн світу.

Американці, зі свого боку, розчаровані неспроможністю Європи діяти і виступати злагоджено, розвивати свій оборонний потенціал, її повільно діючими та часто неефективним та забюрократизованими інституціями.

Якщо уряди держав Європи та США будуть і надалі спілкуватися, не чуючи один одного, то НАТО не зможе бути ефективною організацією, але якщо вони докладуть спільних зусиль, то тоді НАТО матиме майбутнє, як механізм досягнення спільної цілі.

МІФ 8. ЧЛЕНСТВО В НАТО ПРИЗВОДИТЬ ДО ПЕРЕТВОРЕННЯ КРАЇН НА ВІЙСЬКОВІ ТАБОРИ, ЗАПОВНЕНІ БАЗАМИ НАТО

Стаття 17 Конституції Української держави забороняє розміщення іноземних військових баз на території України і, відповідно, прийняття такого рішення без урахування ставлення до нього народу України може розцінюватися лише як спроба узурпації влади.

Водночас, слід зазначити, що розміщення військових гарнізонів створює нові можливості для працевлаштування населення в місцях дислокації. Це відомо ще навіть з часів Радянського Союзу.

Зокрема, для України згода на тимчасове перебування російської бази в Криму до 2042 року надала можливість розрахуватися за борги за постачання енергоносіїв, на деякий час забезпечити державу дешевими енергоносіями, вирішити проблему належності радянської військової спадщини і перегорнути сторінку складних відносин з сусідом.

МІФ 9. УКРАЇНСЬКІ МИРОТВОРЦІ - «ГАРМАТНЕ М'ЯСО» В МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЯХ АЛЬЯНСУ

До участі у міжнародних миротворчих операціях вже сьогодні залучаються та залучатимуться у майбутньому виключно професійні військові на добровільній основі. Майже всі країни-члени НАТО мають професійні армії, в яких немає строкової служби. Крім того, рішення щодо направлення українських військових контингентів до складу міжнародних миротворчих операцій приймаються Верховною Радою України.

МІФ 10. УКРАЇНА ЗОБОВ'ЯЗАНА БРАТИ УЧАСТЬ В УСІХ ВІЙСЬКОВИХ ОПЕРАЦІЯХ НАТО

Кожна країна-член НАТО самостійно вирішує, чи брати їй участь у певній військовій операції НАТО. Важливо також, що всі рішення в НАТО приймаються консенсусом. Тобто жодне рішення в НАТО не може бути ухвалене за незгоди хоча б однієї країни-члена Альянсу.

Посилання на джерело:

<https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/ua/about-nato/myths-about-nato>